

Utorak, 17. juli 2008. godine
Svedokinja: Marija Večerina
Otvorena sednica
Optuženi su pristupili Sudu
Početak u 14.20 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobar dan svima. Gospodine sekretare, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobar dan, časni Sude. Dobar dan svima u sudnici. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Imamo zahtev za zaštitne mere za sledećeg svedoka, a Pretresno veće želi prvo da pruži stranama priliku da postave dodatna pitanja. Hoćete li to biti vi, gospodine Waespi ili vi, gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: To ću biti ja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Videli ste argumente koje je iznela Odbrana, i pretpostavljam da će vaša pitanja biti usmerena na teme koje su pokrenute. A to bi onda trebalo uraditi na privatnoj sednici.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, vratili smo se na otvorenu sednicu.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine sekretare. Gospodine Hedaraly, da li ste spremni za ispitivanje svedokinje?

TUŽILAC HEDARALY: Da, časni Sude.

svedokinja: Marija Večerina

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC HEDARALY

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedokinjo, možete li da kažete vaše puno ime i prezime?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Večerina Marija.

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Možete li molim vas da kažete Sudu gde vi sada živite?
SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ja sada živim u kolektivnom smeštaju na Karatašu kod Kladova.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Recite nam kakav je to smeštaj, gde vi to tačno sada živite?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa smeštaj... barake i tako... da.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, Pretresno veće naravno ne insistira na tome da čuje pojedinosti koje možda nisu toliko važne, poput sadašnjeg prebivališta svedoka, osim... ostavljam na vama da odlučite koliko je to važno, ali sa tačke...

ADVOKAT KEHOE: I mi svakako ne insistiramo na tome.

SUDIJA ORIE: Obzirom da svedokinja ima određene zabrinutosti, mi ne insistiramo na tome da čujemo više od onoga što nam je zaista potrebno. ali ukoliko je to relevantno za vaše ispitivanje, onda svakako izvolite nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Ako mogu na trenutak da se posavetujem sa kolegom ko-zastupnikom?

SUDIJA ORIE: Da.

(Tužilaštvo se savetuje)

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedokinjo, opišite nam molim vas, uopšteno govoreći, kakva je to vrsta objekta u kojem vi sad živite – bez davanja previše detalja. Ko sve tamo živi sa vama?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, izbjeglice i prognani sa Kosova... iz Hrvatske i sa Kosova. Da, i iz Bosne isto ima ih.

TUŽILAC HEDARALY: Molim vas da dokument po Pravilu 65 ter broj 5337 prikažete na ekranu. Nalazi se u tabulatoru broj 2 – kako bih pomogao gospođi sekretarki u Beogradu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedokinjo, da li se sećate da ste Tužilaštvu ovog Suda dali jednu izjavu 16. oktobra 2003. godine?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, da, sjećam.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Na tom dokumentu koji vam je sada pokazan, da li vidite potpis na kraju? Da li je to izjava koju ste dali Tužilaštvu 2003. godine?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC HEDARALY: Molim vas da sada dokument po Pravilu 65 ter broj 5338 prikažete na ekranu. To je tabulator broj 4 u Beogradu.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Svedokinjo, da li se sećate da ste Tužilaštvu dali i jednu dodatnu izjavu 11. jula 2007. godine u kojoj ste izneli pojašnjenja i ispravke vezano za vašu prvu izjavu?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, sjećam se dobro.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Na tom dokumentu koji vam je sada prikazan, i vidite vaš potpis na kraju, da li je to ta dodatna izjava koju ste dali 2007. godine?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li ste imali priliku da u proteklih nedelju dana pogledate ove dve izjave? Kada vas to pitam, mislim – da li su vam te izjave naglas pročitane na jeziku koji razumete?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: U četvrtom paragrafu vaše prve izjave iz 2003. godine, stoji da kada je počeo rat u bivšoj Jugoslaviji, da su vaša deca još uvek išla u školu. I vi ste nas obavestili da želite da ispravite taj deo izjave, da li je to tačno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, jeste. Sin mi je išao u srednju školu, a ćerke su završile srednju... baš kad je počelo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam. Imamo još jednu ispravku u paragrafu 24 iste izjave, gde piše da su vaše ćerke napustile Kanadu 2001. godine, a vi i to želite da ispravite. Možete li da nam kažete kada su vaše ćerke u stvari otišle u Kanadu?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se. U izjavi piše 2003. godina, i ja mislim da ona želi to da ispravi.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Izvinite, svedokinjo...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ne. Ovaj... 2001. godine... 14. drugoga.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: One su tada otišle u Kanadu, je li tako?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I uz te dve ispravke, da li te dve izjave koje su vam naglas pročitane protekle nedelje tačno odražavaju ono što ste vi rekli Tužilaštvu tokom ta dva razgovora?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je sadržaj tih izjava po vašem najboljem znanju i sećanju tačan, uz te dve ispravke koje ste napravili?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, jeste. Ono što sam rekla to je istina, a ništa nema pridodato.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A kada bismo vam danas postavili ta ista pitanja koja su vam bila postavljena tokom tih razgovora, da li biste dali iste odgovore?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Bih.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, molio bih sada da se dokumenti po Pravilu 65 ter pod brojevima 5337 i 5338 uvrste u dokaze u skladu sa Pravilom 92 ter?

SUDIJA ORIE: Koliko sam shvatio, strane nemaju prigovore protiv usvajanja u spis? Gospoine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokument po Pravilu 65 ter pod brojem 5337 biće dokazni predmet Tužilaštva broj P652. A dokument po Pravilu 65 ter pod brojevima 5338 biće dokazni predmet Tužilaštva broj P653.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmeti Tužilaštva broj P652 i P653 usvajaju se u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Molim da se u dokaze uvrsti dokument po Pravilu 65 ter broj 5339, a to je dodatak izjavi iz 2007. godine koja se sada nalazi u dokazima. Sada kada je ova izjava u dokazima, imamo osnov i za taj dokument.

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora?

ADVOKAT KEHOE: Da li je dokument koji zastupnik nudi na usvajanje u stvari letak? Ona to nije mogla da identifikuje i mi ulažemo prigovor na to, jer nema nikakve osnove za to.

TUŽILAC HEDARALY: Ako mogu da odgovorim, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Da.

TUŽILAC HEDARALY: Ona je rekla da je nešto slično videla, i mi smatramo da se tu radi o težini dokumenta, a ne o prihvatljivosti. Takođe mi imamo i druge dokaze koji će ići u prilog ovog dokumenta.

ADVOKAT KEHOE: Prvo, časni Sude, dokument o kojem zastupnik govori je P480, obeležen za identifikaciju. Niko još nije identifikovao taj dokument, a taj je dokument pokazan svedokinji i ona nije mogla da ga identifikuje. Ako zastupnik ima nekog drugog i to bude identifikovano, to je u redu, ali ova svedokinja to ne može.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Činjenica je da svedokinja to nije mogla pozitivno da identifikuje, ali je rekla da je to veoma slično onom letku koji je videla, i ja mislim da je to dovoljno da bi bilo prihvaćeno u dokaze, a onda ostaje pitanje koliku dokaznu težinu treba dati tom dokumentu, jer ona opisuje da se radi o istoj stvari – letak koji je po svemu sudeći bio od Vojske Republike

Srpske Krajine u kojem se kaže da se ide prema Srbu, i ona je svedočila da je videla letak i da je to u letku pisalo, tako da...

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, pretpostavljam da vi niste izmislili ovaj dokument. Možete li nam reći zbog čega ste vi taj letak njoj pokazali?

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, stav Tužilaštva je da je to letak koji je poslala hrvatska Vlada...

SUDIJA ORIE: A gde ste ga vi dobili?

TUŽILAC HEDARALY: Ja nemam odgovor na to, ovako napamet. Verujem da je to... ne želim da nagađam, časni Sude, proveriću to i obavestiću Pretresno veće posle pauze.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mogu li...

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Izvolite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Možda sam ja pogrešno rekao, ovo je P480 obeležen u svrhu identifikacije, a P652 je prva izjava svedokinje gde je u paragrafu broj 10 rekla tokom razgovora na kojem je i sam zastupnik prisustvovao... to je 5 paragraf u dokaznom predmetu P653, njoj je taj dokument pokazan, i ona je rekla da nije sigurna da se radi o kopiji letka koji je videla, da možda i jeste, ali da nije sigurna, i da misli da je na onom letku koji je videla bilo više toga napisano, ali da je to u osnovi slična informacija. Iskreno, časni Sude, svedokinja ne može da identifikuje ovaj dokument. Ako zastupnik ima nekog drugog i to bude identifikovano, to je u redu, i o tome možemo da govorimo u nekom drugom trenutku, ali ova svedokinja ne može da identifikuje taj dokument.

SUDIJA ORIE: Ne. Ali njeno svedočenje može da se razume samo na način da kada je pogledala ovaj dokument, da je rekla da je on sličan onom koji je videla, ali da možda nije isti. Gospodine Hedaraly, Pretresno veće u ovom trenutku neće doneti odluku. Dokument će biti obeležen u svrhu identifikacije, i saćekaćemo informaciju Tužilaštva da vidimo kako je dobilo ovaj dokument.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, on je već obeležen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: Oh, već jeste...

ADVOKAT KEHOE: To je P480 MFI.

SUDIJA ORIE: Onda će i ostati u tom statusu dok gospodin Hedaraly ne obavesti Pretresno veće. Izvolite nastavite.

TUŽILAC HEDARALY: Gospodine predsjedavajući, sada bih želeo da pročitam kratak rezime iskaza ove svedokinje na temelju dve izjave, i mislim da bi pomoglo ukoliko bi Pretresno veće obavestilo svedokinju o razlogu za čitanje ovog sažetka i o tome da se informacije već nalaze u njenim izjavama koje su uvedene u dokaze.

SUDIJA ORIE: Gospođo Večerina, gospodin Hedaraly će sada pročitati jedan kratak sažetak izjava koje ste dali Tužilaštvu. To su izjave koje smo upravo uveli u spis. Svrha ovoga je da se javnost obavesti o onome šta se nalazi u vašim izjavama, jer u suprotnom, javnost ništa neće znati o vašem svedočenju. Zato vas molim da sačekate dok gospodin Hedaraly ne završi čitanje sažetka i onda će vam on možda postaviti još neka pitanja. Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Hvala vam, gospodine predsjedavajući. Marija Večerina je hrvatska državljanka srpske nacionalnosti, koja je sve do *Operacija Oluja* čitav život provela u opštini Obrovac. 5. avgusta 1995. godine, napustila je planine u kojima se nalazila sa svojom porodicom: dve ćerke, sinom i sa još dve rođake. Na putu su povezli i dva mladića. U tom trenutku, u vozilu ih je bilo osmoro – pet žena i tri muškarca. U selu Očestovo, u opštini Knin, na vozilo je pucano, i nekoliko putnika, uključujući i sina svedokinje, je ranjeno. Vojnici Hrvatske vojske su okružili vozilo, prisilili su putnike da legnu licem prema zemlji na putu, pretresli su ih i uzeli im imovinu. Ova grupa je sprovedena u podrum u obližnjoj kući. Narednog jutra, hrvatski vojnici su odveli petoricu mladića na strelješte, uključujući i trojicu mladića koji su bili u vozilu sa svedokinjom. Nekoliko minuta nakon što su mladići odvedeni, čula je rafalnu paljbu. Godinama kasnije, gospođa Večerina je saznala da je telo njenog sina pronađeno na kninskom groblju. Kasnije, 6. avgusta, grupa u podrumu, uključujući i pet žena iz vozila, odvedeni su prema bazi UN-a u Kninu. Hrvatski policajci na ulazu u Knin uputili su ih u srednju školu u Kninu. Gospođa Večerina provela je tamo tri dana. 9. avgusta 1995. godine prebačena je u Zadar, u jedan mali objekat, a potom je prebačena u jednu veću sportsku dvoranu u Zadru. Sve te objekte čuvali su policajci. 16. septembra 1995. godine, svedokinja je otišla u Srbiju u organizovanom konvoju iz Knina. Ovim je završen sažetak, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Hedaraly.

TUŽILAC HEDARALY: Možemo li da zamolimo da se mikrofonski svedokinje malo podigne i približi, jer se stalno odmiče. Hvala.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospođo Večerina, imam samo nekoliko pitanja, uglavnom da bismo pojasnili neke stvari u vašoj izjavi. Samo vezano za kontekst, kao što sam i pročitao u sažetku, bilo vas je osmoro u tom vozilu 5. avgusta 1995. godine – tri muškaraca i pet žena. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Sada bih želeo da govorimo o svakoj od tih grupa. Počecu sa grupom od pet žena. Dakle, bili ste vi, vaše dve ćerke i dve rođake? U vašoj izjavi, opisali ste...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Izvinjavam se. U vašoj izjavi, opisali ste kako ste bili u školi u Kninu i kako ste onda prebačeni u Zadar, i potom ste autobusom prebačeni u Srbiju. Moje pitanje za vas je sledeće: Da li je vas pet žena sve vreme bilo zajedno tokom tih pokreta?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da sada govorimo o svakoj od tih lokacija u kojima ste bili zatvoreni. Prvo škola u Kninu. U vašoj izjavi, rekli ste da su policajci čuvali tu školu. Moje je pitanje: da li vam je bilo dozvoljeno da napustite tu školu dok ste bili tamo?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A da li su vam navedeni bilo koji razlozi zbog kojih niste mogli da napustite tu školu?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, razlozi su što nije bilo slobodno. Oni su nas čuvali. Nismo mogli nikuda otale.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da sada govorimo o Zadru, gde ste bili posle toga. U vašoj izjavi vi govorite o tri različite lokacije za vreme vašeg boravka u Zadru. To se nalazi u 12 paragrafu vaše dodatne izjave. Prvo ste rekli da ste dva dana bili u maloj sportskoj dvorani, a da ste 20 do 30 dana proveli u većoj sportskoj dvorani, a onda u još većoj još jednu nedelju. U istom paragrafu ste rekli da su sve te objekte čuvali policajci. Moje pitanje za vas je isto: da li vam je bilo dozvoljeno da sami napustite bilo koju od ovih lokacija?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, da.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I pod kakvim uslovima vam je bilo dozvoljeno da napustite te lokacije?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Nije bilo dozvoljeno. Policajci su čuvali.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li je bilo kome bilo dozvoljeno da napusti te lokacije u Zadru?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Jedino ko je ima' rođake, pa da odvedu rođaci kod sebe. Neki su odlazili.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Da li su ti rođaci odvodili te ljude svojim kućama u bivšoj Krajini, ili su ih vodili izvan, na neke druge lokacije?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, vodili su ih kod sebe, a neki su se vraćali kad... pre kad ćemo poći. Neki su dolazili ponovo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: A ti koji su se vraćali, zbog čega su se vraćali?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa tako, ovaj, zbog obezbeđenja. Želeli su da napuste.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: I na kraju, u ovoj seriji pitanja, o tome gde ste bili, vi ste odlučili da odete u Srbiju sa vašim ćerkama. Možete li da kažete Sudu zašto ste odlučili da odete u Srbiju, a niste odlučili da se vratite kući, u opštinu Obrovac?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa zato što me stra' bilo za ćerke, i odlučili smo da napustimo.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, molio bih sada da se tri dokumenta po Pravilu 65 ter uvrste u dokaze: dokument pod brojem 5340, a to je spisak ljudi koji su bili u školi u Kninu; dokument po Pravilu 65 ter broj 2585 – spisak ljudi koji su prebaćeni iz Knina u Zadar i dokument koji po Pravilu 65 ter nosi broj 2825 – spisak ljudi koji su otišli iz Zadra u Srbiju. U dva prva spiska se nalaze imena svih pet lica koja su navedena u njenoj izjavi. Na posljednjem spisku, iz nekog razloga se ne nalazi ime svedokinje, ali stoje imena njenih ćerki i rođakinja. Zbog toga sam i postavio pitanje svedokinji da li su oni sve vreme bili zajedno? U tu svrhu nudim na usvajanje ova tri dokumenta i mislim da je od ključnog značaja.

SUDIJA ORIE: Da li strane imaju prigovor?

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, dokument po Pravilu 65 ter pod brojem 05340 biće dokazni predmet Tužilaštva broj P654; dokument po Pravilu 65 ter pod brojevima 02585 biće dokazni predmet Tužilaštva broj P655 i dokument po Pravilu 65 ter pod brojevima 02825 biće dokazni predmet Tužilaštva broj P656.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmeti Tužilaštva broj P654, P655 i P656 se usvajaju u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Gospođo Većerina, sada bih želeo da skrenem pažnju na tri čoveka koji su bili u vašoj grupi. To su bili vaš sin Stevo i dvojica mladića koje ste pokupili na putu: Stevo Baljak i Mile Gnjatović. U vašoj izjavi, u paragrafu 14, vi ste naveli da su petorica muškaraca, trojica iz vaše grupe i još dvojica – Đuro Maćak i Momćilo Tišma bili odvedeni iz podruma. Da li je to taćno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, da, taćno je. Samo što smo mi u putu se našli... ovaj... Miću Baljka... Stevana Baljka, onda bliže Žegara – Milu Gnjatovića. I Mile Gnjatović je moga sina odveo u zaseok Nadvode da pronađemo neko vozilo. Tu su pronašli vozilo, crvena *Lada* bila je i... tako da smo se potrпали u ta kola svi, i išli smo prema... baš taćno nismo znali put, i ovaj... već je noć... već se bilo smrklo. Tu smo naišli na Hrvatsku vojsku u Oćestevu. Tu su zapucali na nas, na kola. Kola su bila ovaj bez svetla. I onda su... mi smo stali, i tu su se okupili vojnici oko kola, maskirani, i tako su nas vređali, psovali. kaće: "Izlaz'te van, sve ćemo vas pobiti!" I mi smo izašli: "Lezite!" kaće – "Sve ćemo vas pobiti!". I ovaj... tu su nam bacali stvari, pretresali džepove. Mome su sinu našli nešto para u džepu, i tako... On reće: "Nosite sve, al' samo me nemojte ubiti."

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala. Kada je grupa od te petorice mladića odvedena iz podruma, vi ste u vašoj izjavi rekli da ste nekoliko minuta kasnije čuli rafalne pucnje. Da li ste vi videli šta se u stvari dogodilo?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Nisam vidjela. Ja sam pošla s njima da ja vidim ta kola, i kako će mi ga smjestiti. Oni su rekli da će ranjeni u bolnicu, a da će vojnici u zatvor. Ali, oni su me vraćali da ne idem – da će me ubiti. I ja sam se vratila u... nazad u podrum, i neko'ko minuta... čuli su se pucnjevi. I, ovaj... nakon toga, isto tako, neki minut posle pucnjave, tu su doveli ovaj... dve žene, čini mi se, jedna je bila ranjena, i muškarac je bio. I tako da su... da smo mi sumnjali da su pucali na njih... na kola, a šoferu su ubili u kolima, to su nam rekli... ova žena što je ranjena.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Pored tih pet mladića koji su odvedeni, među kojima je bio i vaš sin, da li je u tom podrumu bilo još nekih mladića?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Mi smo, kad su nas doveli tu u podrum taj, kad su nas zarobili, tu smo našli Momčila Tišmu i... Đuro Mačak. Bila su dva mladića, a bilo je starijih ljudi i žena, našli smo ih, tako nešto... 13, čini mi se, 13, 14, ne znam tačno.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Samo želim da budem siguran da sam vas dobro shvatio. Pored ta tri čoveka koji su bili sa vama, i dvojice koje ste zatekli u podrumu, koje ste upravo pomenuli, to su bila ta petorica koji su odvedeni napolje. Da li ste zatekli još neke mladiće u podrumu koji nisu bili izvedeni napolje?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ne, mladića nije bilo.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, želeo bih da ponudim na usvajanje 20 dokumenata koji se odnose na smrt ove petorice. U stvari, tu se nalazi po 4 dokumenta za svaku žrtvu, i možda bih mogao da prođem kroz tu seriju dokumenata za jednog od njih kako bi pomogli Pretresnom da shvati o čemu se radi. U osnovi, tela svih pet muškaraca su zakopale hrvatske vlasti 14. avgusta 1995. godine, a onda su ekshumirana, i obdukcija četvorice od njih pet je pokazala da su umrli od rana izazvanih pucnjevima u glavu, a peti je umro od posledice pucnja u vrat.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Nemamo u ovom trenutku prigovor da se ovi dokumenti uvedu u spis.

SUDIJA ORIE: Vi ste uglavnom rekli o kakvim se dokumentima radi, gospodine Hedaraly, i ja... ne mislim da je reč o bilo kojim drugim pitanjima u izveštaju osim o onom što je pronađeno?

TUŽILAC HEDARALY: Ne, časni Sude. Prvi dokument je onaj koji govori o tome kada je telo zakopano, drugi je izveštaj o obdukciji, a zatim i spisak informacija koje su povezane s tim, jer se na svakoj od žrtava nalazila oznaka sa brojem, tako da je to spisak

koji je pomogao da se identifikuju žrtve nakon iskopavanja i uz izveštaj o obdukciji. Zbog toga se za svaku žrtvu nalazi po četiri dokumenta.

ADVOKAT KEHOE: Ja sam pregledao ta dokumenta, i ovo što je rekao zastupnik Tužilaštva je tačno.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare, molim vas da dodelite dokazne brojeve?

(Pretno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly, gospodin sekretar će pripremiti listu i ostaviće 20 brojeva, i to će biti od broja P657 do broja P676.

TUŽILAC HEDARALY: Postoji samo jedna stvar. U nekim slučajevima su neki od dokumenata isti, tako da bi trebalo da bude dva manje dokazna broja, jer se na jednom spisku identifikuju tri žrtve, tako da bi to trebalo... moja je greška. Trebalo bi da bude 18 novih dokaznih predmeta.

SUDIJA ORIE: 18. U tom slučaju će gospodin sekretar da ostavi od broja 657 do broja 674, i kada dobijemo tu listu, Pretno veće će uvesti ove dokumente u spis.

TUŽILAC HEDARALY: Hvala, časni Sude. Ovim je završeno moje ispitivanje.

TUŽILAC HEDARALY – PITANJE: Hvala vam, gospođo Večerina.
SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Molim.

SUDIJA ORIE: Ko će prvi unakrsno ispitivati svedokinju?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da ću to biti ja u ime generala Gotovine.

SUDIJA ORIE: Da. Gospođo Večerina, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kehoe koji je zastupnik Odbrane gospodina Gotovine. Gospodine Kehoe, možete da nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Ako bih samo mogao da dobijem...

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobar dan, gospođo Večerina. Želeo bih da vam postavim nekoliko pitanja o vašoj...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Dobar dan.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:...izjavi kao i o nekim informacijama koje ste dali Tužilaštvu tokom glavnog ispitivanja.

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Izvol'te.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođu Večerina, ako u bilo kom trenutku ne budete razumeli neko od mojih pitanja, molim vas da me zaustavite, i ja ću onda pokušati da preformulišem svoje pitanje, u redu?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ono što znam, to kažem stalno, a vi postavite pitanja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Hvala vam puno. Sada, gospođu Večerina, da se vratimo na 5. avgust 1995. godine. Vi ste tog dana, prema vašoj izjavi, napasali stoku sa svojom ćerkom na planini...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:... kada je došao vaš sin Stevo, je li tačno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A Stevo... Mislim da u vašoj izjavi kažete da je Stevo bio pripadnik Vojske Republike Srpske Krajine, ali da je u to vreme bio bolestan, je li tako?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da. bio je nekoliko dana bolestan, tako je bio otekao od zuba i te... te je baš dane bio bolestan.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam, gospođu. I on je došao i rekao vam da je Knin pao, a moguće i Gračac, da li se sećate toga? Vi ste to rekli i to se nalazi u sedmom paragrafu vaše izjave, koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P652? Da li se sećate toga, gospođu?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, sjećam, i mislim da sam rekla. Tako je, tačno je bilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, rekli ste, gospođu. Da li vam je Stevo rekao kako je on saznao da je Knin pao, a moguće i da je Gračac?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, znate kako. Mi u planini nismo imali tranzistora ni ništa, i nismo mogli ni da znamo. A onda su oni preko radio Knina valjda čuli, to saznali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je Stevo došao kod vas tamo gde ste sa ćerkom napasali stoku i rekao vam da je čuo na radio Kninu da je Knin pao?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: A čini mi se tako... reklo se.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vaš sin Stevo vam je to rekao?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li vam je Stevo takođe rekao da su ljudi iz sela već otišli?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa rekao je. Kaže "Bježi se, i bježimo!" kaže... ovaj... "nema više"...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada je Stevo došao do vas i vaše ćerke...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:.. da li je on doneo za vas i vašu ćerku odeću kako biste mogli odmah da krenete?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Možda je nešto ponio za se', a za nas... za nas ne, mi smo bili... nešta ono što smo imali u planini, to smo uzeli nešto...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada je Stevo došao po vas, on je hteo da vas odvede iz tog područja, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da ste takođe rekli da, kada je došao po vas, da ste onda sreli i drugu ćerku, Miru, i da ste svi zajedno otišli. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, da, tako je. Jer je ćerka... on je brže izaša' do nas sa glavnog puta do... do planine, gdje smo bile. I mi smo otale krenili i sustigli ćerku drugu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, gospođo, razlog zbog kojeg ste vi napustili to područje je jer je Stevo došao po vas da idete, je li tako?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, tako. Mi smo čuli pucnjavu, ali to je bilo više puta i prijete, i onda tačno nismo znali dok on nije doša'.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A da li vas je Stevo vodio u pravcu u kom je trebalo da idete? Da li je on znao u kom pravcu treba da idete?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Mi smo išli u pravcu preko Golubića, Krupe. Tu smo sustigli Stevana Blajka, i onda smo krenili prema Žegar. Tu smo se našli sa Milom Gnjatovićom, i krenili smo prema Nadvodi. Mile Gnjatović je moga sina odveo tamo: "Hajmo" kaže "neka kola" da ne bi pronašli neki prevoz. Kaže: "To mi je poznato, otalen mi je mater." I oni su tamo pronašli napuštena kola, i sustigli su nas. Već smo mi malo prošli ovaj... u Žegar... preko Žegara. Oni su nas sustigli i tu smo se potrпали svi u kola.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oprostite, gospođo, želim da objasnim svoje pitanje, ako bi mogli da sačekate samo trenutak. ako možemo samo da se vratimo unazad. Vi ste napustili područje jer vam je Stevo rekao da idete. Zar to nije tačno, gospođo?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, otišli smo pošto nam je kaza' da je "Knin je..." kaže "...pa' i mora da se bježi."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I pravac kojim ste vi išli prema Golubiću...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Golubiću.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: i dalje prema Krupi...
SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Izvinjavam se zbog mog izgovora. Vi ste išli pravcem od Golubića prema Krupi jer vam je Stevo rekao da idete tim pravcem?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da. Zato što smo mislili da tu nam je bezbednije – još možda nisu zauzeli tu, al' za nesreću smo naišli na kola i...

prevodioci: Prevodioci nisu razumeli ono što je svedokinja rekla.

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: ...s kolima smo naišli u Očistevo na Hrvatsku vojsku u devet, deset sati po noći, i tu su zapucali na nas i...

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ne znam tačno šta sada da radimo, ali...

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Gospođo Večerina?

SVEDOKINJA VEČERINA: Molim?

SUDIJA ORIE: Vi ste nam rekli u jednom trenutku "za nesreću smo naišli na kola" i onda ste rekli nešto što prevodioci nisu razumeli. Možete li molim vas da ponovite ono što ste rekli posle "za nesreću smo naišli na kola"?

SVEDOKINJA VEČERINA: Ovaj... mi smo naišli na Hrvatsku vojsku. Oni su tu zasjedu napravili u Očestovu. I mi smo tu naišli i zapucano je po kolima, i mi smo tu stali i tu se okupila Hrvatska vojska, maskirana. Kaže "Gdje ste pošli? Izlazite" kaže "van!" Tu su mi ranili sina u nogu, teško, a ćerku u ruku, i ovu rođaku, Draganu Večerinu u glavu, lakše je ranjena. I tu su nam rekli: "Izlazite van, sve ćemo vas pobiti!" Mi smo izašli van, tako smo ležali možda 15-20 minuta, i tu su pretresali džepove, torbe bacali, ovaj... i mome sinu baš nađoše nešto para u džepu. On je rekao: "Nosite sve, samo me nemojte ubiti."

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako mogu... ako bi časni Sud mogao da razjasni jednu stvar? Rekao mi je gospodin Mišetić da je čuo da ono što je prevedeno u 14 redu transkripta kao "maske" u stvari da je ona rekla da su bili "maskirani".

SUDIJA ORIE: Da. rekli ste...

SVEDOKINJA VEČERINA: Da, maskirani po licu, to je tačno.

SUDIJA ORIE: Da li su oni... da li su i na bilo koji drugi način bili maskirani?

SVEDOKINJA VEČERINA: Pa, što ja znam, onaj... farbom, čini mi se – crna, tako su se maskirali po licu. Ne znam tačno kakva je i...

SUDIJA ORIE: A pored farbe, da li su nosili i neke maske ili maskirnu odeću ili nešto, ili im je samo lice bilo obojeno?

SVEDOKINJA VEČERINA: Samo bojana lica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, da o tome još malo porazgovaramo. Rekli ste nam da su Stevan Baljak i Mile pošli sa vama, i verujem da u odgovoru na...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Mi smo ih sustigli, ovaj... u putu naišli.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem. Znači, bilo vas je osmoro u vozilu?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I dok ste putovali tim vozilom, vi ste u paragrafu 11 izjavili da su vam pucali u gume. Je li tako?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, u gume, i tako su mi sina ranili u nogu. Oni su pucali u gume da... da nas zaustave.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, ako pogledamo vašu izjavu, vidimo da vi ne znate da li je to bila Vojna policija ili Specijalna policija ili Hrvatska vojska, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, hrvatski vojnici u uniformi šarenoj, tako su po licu ofarbani. Što ja znam je li specijalna ili...? Samo su vojnici bili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da budem precizniji, a možda poslednje pitanje nije bilo fer, ako mogu da kažem. Da li ste videli bilo kakve oznake na bilo kojoj od tih uniformi?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Na uniformama ne znam, ne znam da sam videla, a nisam mogla ni videti, u kakvom sam šoku bila.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Svakako vas razumem. gospođo, nakon što ste izašli iz vozila, vi i još sedmoro ljudi, odvedeni ste u podrum neke kuće, je li tako?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, jeste, podrum.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A u vašoj drugoj izjavi, što je dokazni predmet Tužilaštva broj P653, u... ako mogu, u sedmom paragrafu, vi ste naveli da: "Kuća u koju smo odvedeni bila je vrlo blizu puta gde je pucano na naše vozilo."

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I otprilike, kolika je udaljenost bila od vozila do podruma, da li znate?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa ne znam tačno, nije daleko bilo. Možda... možda, ajmo reći 50 metara, ne znam tačno. Noć je bila i...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Razumem, razumem gospođo. Sada, sledećeg jutra su došli vojnici i odveli petoricu muškaraca, je li tako?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, tako je. Došli su oko devet sati ujutro, i rekli su: "Ajte..." kaže "...vojnici će u Vojni zatvor, ranjeni će u bolnicu." I uzeli su moga sina Stevan Baljak i ne znam da li je Mile Gnjatović ili Momčilo ovaj... Tišma. Uzeli su ga između sebe, i ja sam pošla s njima da vidim ta kola i... i da vidim kako će ga smjestiti ranjena. Ali oni su me vratili: "Vraćaj se..." kaže "...ubićemo te!" I ja sam se vratila u podrum. Tu, ma... malo vremena, čula se pucnjava. I poslje toga, na brdo su tu došli... doša' je čovek i žena jedna, ranjena. Sad, tačno ne znam, čini mi se da su dvije bile žene, al' u onoj mucu, ne znam tačno. Samo su rekli da su šoferu ubili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo Večerina, ako pogledamo vašu izjavu P652, u paragrafu 14, u poslednjem redu piše: "Vojnici su rekli da je došla Vojna policija da razreši situaciju." I vi ponovo kažete, u vašoj dodatnoj...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da. Došla su kola, Vojna policija, ali mi nismo ta kola vidili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali vama je rečeno da je došlo vozilo Vojne policije kako bi ih negde odvezli, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Rečeno je, da – vozilo Vojne policije, i da će vojnici u zatvor, a ranjeni u bolnicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da vam pokažem...

ADVOKAT KEHOE: Ako bismo mogli da pokažemo svedokinji, gospodine poslužitelju, dokument po Pravilu 65 ter broj 3384.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je upitnik koji ste vi ispunili za traganje za nestalim osobama?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Joj meni, kol'ko sam ih ispunila. A što trebam?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam, gospođo. Samo jedan trenutak. Možete li vi to sami da pročitate, ili da vam ja pročitam, to bi bilo lakše. Učiniću tako. Ako možemo da okrenemo na paragraf broj 9. To je upitnik za traženje nestalog lica, i tu se pominje vaš sin Stevo Večerina. I u paragrafu broj 9 vi kažete da je vaš sin bio u grupi sa Milom Gnjatovićem, Stevom Baljkom i njegovom majkom. Svi su oni bili zatvorenici. Jednu noć su proveli u Očestovu, i 6. avgusta oko 9.00 časova ujutro policija je odvela Stevu i još četvoricu. Da li se sećate da ste dali te informacije udruženju građana porodica nestalih lica iz Krajine?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa da, tačno da jesam.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, sada nudim na usvajanje dokument po Pravilu 65 ter broj 3384.

TUŽILAC HEDARALY: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: Gospodine sekretare?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D694.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D694 se usvaja u spis. Izvolite nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sada gospođo, vi u tom dokumentu pominjete policiju. Kada kažete policija, da li ste mislili na Vojnu policiju?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, valjda Vojna policija – kad su rekli: "Došla Vojna policija po vas."

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Usput, gospođo, ja znam da ste nam vi rekli da ste poznavali trojicu ljudi, ali da li ste poznavali Đuru Mačka i Momčila Tišmu pre tog datuma, 5. avgusta?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ne. Ne, oni su bili... jedan je sa opštine Benkovca, jedan je sa opštine Knina. Ne, nisam poznavala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste onda prvi put čuli njihova imena?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa imena smo saznali tu, kad smo... kad smo u podrumu bili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Mislim da ste nam gospođo rekli da kada su vam odveli sina, da je on bio ranjen kad je pucano u vozilo kojim ste išli. Izvinjavam se gospođo, da li ste rekli nešto?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, nisam siguran da li je nešto rekla što...

SUDIJA ORIE: Mislim da je nešto rekla, ali to nije prevedeno. Kada vam je gospodin Kehoe postavljao pitanje, šta ste vi tada rekli? Izgovorili ste par reči?

SVEDOKINJA VEČERINA: Da, ovaj... htjela sam odgovoriti, ali vi pitajte i ja ću odgovoriti.

ADVOKAT KEHOE: U redu, uradiću tako.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada je vaš sin izveden, pošto je bio ranjen, da li su ga izneli u nekim nosilima?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ma kakvim nosilima. Oni su... to nijesu ni postavili. Oni su rekli da će u bolnicu. Govorili su nam... ono kad su nas... u podrumu kad smo bili "Do'će Hitna", al' to ništa, od toga ništa. To je samo bilo rujanje. Ovaj, samo što su ga uzeli između sebe i odveli su ga. Ja sam pošla za njima da... da vidim, ali mi nisu dali i vratili su me.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo Večerina, pre nego što su vas vratili u podrum, dok ste još bili gore, dok ste još videli vojnike kako odvođe te muškarce, da li ste možda videli i neke druge civile u okolini kuće pre nego što ste se vratili u podrum?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ne znam da jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ništa nisam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A sada gospođo, kada ste vi... vi... da porazgovaramo nešto i o onom rafalu, o čemu ste govorili tokom glavnog ispitivanja. Vi ste rekli da ste čuli rafal. Da li ste posle tog rafala čuli i još neke druge pucnje?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Na... mi smo čuli... nabrzo, kad sam se ja vratila u podrum, čula se pucnja. I ovaj... nabrzo toga su doveli... doša' je muškarac i jedna žena izgrebana, ranjena, i ovaj... Sad, da li je bila još jedna žena? Čini mi se da su mi rekli četvero da je bilo u kolima, ali su šofera ubili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste rekli u vašoj izjavi P652, u paragrafu 16 da: "Odmah zatim su hrvatski vojnici doveli te ljude u podrum." - posle rafala. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Poslje toga su doveli... jedan muškarac i jedna žena sigurno je bila ranjena, a ne znam tačno je li još jedna žena bila, samo su mi rekli da je šofer ubijen. Tako mi se čini da ih je bilo četvero... da su rekli.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, dok ste razgovarali sa tim ljudima koji su došli u podrum, vi ste shvatili da je taj rafal koji ste čuli zapravo bio rafal koji su vojnici ispalili na njihovo vozilo. Da li je to tačno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, ne znam. Mi smo u podrumu bili, vidili nismo, samo smo čuli. I po tome smo sumnjali da su na ta kola pucali.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li su vam oni rekli da su upravo pucali na to vozilo? Dozvolite mi da vam pročitam vašu izjavu: "Kako sam saznala od tih ljudi, vojnici su pucali na vozilo u kome su ti ljudi bili i pri tom su ubili jednog čoveka." Dakle, ti su vam ljudi rekli da su vojnici pucali na vozilo?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, rafal koji ste čuli u podrumu, vi ste zaključili da su vojnici pucali u njihovo vozilo neposredno pre nego što su dovedeni u podrum, da li je to tačno? Da li je to tačno, gospođo?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, tačno je da su... da su pucali na njih i da su ubili šofera, a ženu su ranili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada, od trenutka kad su ti ljudi ušli pa do trenutka, prema vašoj izjavi, kada su vas izveli na put i rekli vam da idete u Knin, da li je još neko od zatvorenih ljudi bio izveden iz podruma?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Mislim, mi koji smo ostali, izašli smo svi vani, i vojnici su nas, ovaj... kaže: "Nemamo prevoza. Iće'te zaprežnim kolima od ovija

koji su nailazili kad su ih zarobili: jedna kola zaprežna i jedan... ova, preza, preza je bila. Kaže: "Iće'te s tim, nemamo vozila da vas mi prebacimo. I tako da su nas uputili prema Kninu bez zaštite, sami smo išli i susretali smo Vojske Hrvatske, puno kola... i Hrvatske vojske, ovaj... tu, i vojnici su okretali puške u nas, ali mi smo išli prema Kninu. Kod Knina nas je sačekala hrvatska policija. Tu nas je sačekala, i rekli su, tako su nas malo provocirali: "Stanite..." kaže "...tu. Sve ćemo vas pobiti!"

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, ja sam govorio o nečem vrlo jednostavnom, o vremenu između trenutka kada je pucano u vozilo i kada su ti ljudi došli i onog kada ste otišli. Tokom tog vremenskog okvira, kada je grupa bila... još uvek u podrumu, a potom otišla, da li je bilo ko iz grupe otišao ili niko iz grupe nije bio odveden?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ne. Ne. Svi smo zajedno otišli. Ovi što su... što su došli, pred kad ćemo kreniti iz podruma prema Kninu, svi smo zajedno o'šli prema Kninu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, kada su vas tog jutra izveli iz podruma, koliko je vremena proteklo od kako je vaš sin bio izveden iz podruma pa do trenutka dok su vas izveli iz podruma?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, možda svega skupa sat vremena, dok smo krenili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, kada su vas izveli iz podruma, da li ste videli da su tamo hrvatski vojnici držali još neke vojnike Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, kad ste izašli sa grupom iz podruma, gospođo Večerina, vi niste videli nijedan trag od te petorice ljudi, uključujući i vašeg sina, koji su izvedeni odatle otprilike sat vremena ranije, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ništa.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znam gospođo da je ovo teško, znam da jeste. Ali ja moram da vam postavim još neka pitanja vezano za to. Kad ste izašli iz podruma, vi niste videli nikakve tragove da su oni bili ubijeni, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ništa nismo vidili.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, u paragrafu 23 vaše izjave kažete da niste poznavali čoveka po imenu Zdravko Bunčić, i to ste rekli 2003. godine. Da li ste vi sreli gospodina Bunčića 2003. godine? Izvinjavam se, gospođo...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ništa.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, samo jedan trenutak.

(Obrana se savetuje)

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, hvala vam puno na vašem vremenu, zahvaljujem što ste svedočili.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, u ovom trenutku više nemam pitanja.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Kehoe. Druge Odbrane?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Hvala i vama.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, možete li da nam date neku indicaciju koliko će vam vremena biti potrebno, jer u ovo vreme obično pravimo pauzu?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Možda bi u tom slučaju najbolje bilo da prvo idemo na pauzu, a meni će trebati možda 45 minuta.

SUDIJA ORIE: Da.

ADVOKAT KAY: Nemamo pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Nema pitanja na strani Odbrane Čermaka. Gospođo Večerina, sada prvo idemo na pauzu od nekih 25 minuta...

SVEDOKINJA VEČERINA: Može.

SUDIJA ORIE: ...a onda u sledećoj sesiji ja pretpostavljam da ćete završiti sa vašim svedočenjem. Dakle, želeli bismo da vas vidimo ovde za nekih 25 minuta.

SVEDOKINJA VEČERINA: Svakako.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću, da li ste spremni?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, jesam časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo Večerina, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Mikuličić, zastupnik gospodina Markača. Izvolite nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Hvala, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT MIKULIČIĆ

Fond za humanitarno pravo
dokumentovanje i pamćenje

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođu Večerina, dobar dan. Dozvolite mi da iskoristim ovu priliku da vam izrazim moje iskreno žaljenje zbog nesretnih događaja koje ste proživjeli.

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Hvala vam.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođu Večerina, postaviću vam nekoliko pitanja. Pokušaću biti što kraći. I ja vas ljubazno molim da prema vašem najboljem sjećanju na njih odgovorite.

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Hoću, sve što znam... i što sam vidila.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođu, opisali ste nam događaje kako ste krenuli u pravcu Srba, i namjera vam je bila da idete preko Golubića, prema Krupi i dalje prema Srbu, i onda ste nam opisali kako je vaš sin i Mile, kako su pribavili jedan automobil. Recite nam, taj automobil imao je pokvarena prednja svjetla, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Bila je noć?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I vi baš niste poznavali put kojim ste se trebali kretati, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, baš nismo ni poznavali put i... i tako da i noć... i sve je to.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: I zapravo ste promašili put kojim ste htjeli ići, pa ste tako došli prema Očestovu selu, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: A, sigurno tako, jer slabo smo i poznavali, i noć je u'vatila, i tako smo naišli.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Recite gospođu Večerina, da li vam je poznato da su se ostali suseljani iz vašeg sela i okolnih sela, koji su ranije otišli, jesu li se oni služili istim tim putem kojim ste vi išli – preko Očestova ili nekim drugim putem? Da li to znate?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, ne znam. Iša' je kud je ko zna' i kud je ko... svukud.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Neposredno prije nego što su zapucali na auto u kojem ste se vi nalazili, recite nam – da li ste se vi kretali u nekoj koloni, ili ste se kretali sami po toj cesti?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: U, ovaj... pa što ja znam, nikoga nismo vidili, valjda sami, jer je već i noć u'vatila.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođu Večerina, rekli ste nam u vašoj izjavi da su vaš sin i Mile ponjeli puške koje su smjestili u prtljažnik automobila?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, u gepek.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Možete li nam objasniti, zbog čega su oni ponjeli te puške?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: A... što ja znam zbog čega, i ... i... i kako.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Opisali ste nam da ste proveli neko vrijeme u podrumu one kuće...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE:... nakon što ste izašli iz automobila, i da ste onda bili upućeni da krenete u Knin, u školu. Ja ću vas pitati...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: ...rekli ste da niste dobili nikakovu pratnju od strane hrvatskih vlasti do škole. Da li je to točno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ne baš do škole. Do... do Knina, a još je malo dalje škola. Tu su nas sačekali policajci. Bilo ih je dosta, i pitali su nas đe idemo, i mi smo rekli da idemo u... u međunarodni kamp. E, kaže "Nema kampa. Stanite tu..." kaže "...sve ćemo vas pobiti." Tu su nas malo provocirali, i onda su nam rekli: "Ajte..." kaže "... u Srednjoškolski centar u Kninu."

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Na putu do Knina, vi ste bili sami, niste imali nikakovu pratnju hrvatskih vlasti, mislim na vojsku ili policiju, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ništa, ništa.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Opisali ste nam da su policajci koji su osiguravali zgrade u kojim ste se nalazili u Kninu, odnosno kasnije u Zadru, zapravo nudili mogućnost ljudima koji su željeli ostat u Hrvatskoj da to i učine, i oni su izašli iz tih prostorija. Da li ste vi imali negdje otići?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, baš i nisam, a nisam... nisam imala baš... baš bliže rodbine ne.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Gospođo Večerina, možete li nam reći, koja je bila vaša imovina? Što ste vi imali u Muškovcima, gdje ste živeli sa svoje dvije kćeri i sinom – kuću ili nešto slično?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa kuću, i zemlju, i stoku i... tako. Preko ljeta od... od petog mjeseca do skoro septembra. Do desetog, jedanaestog mjeseca, tu... mi ... živili smo u planini uza stoku.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Nakon što ste dakle otišli iz Hrvatske za tada Jugoslaviju, da li ste zatražili da vam se odobri povratak i obnova vaše imovine u Republici Hrvatskoj?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, zatraživala sam, al' od toga nema ništa.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je točno, gospođo Večerina, da je vama bio odobren povratak od strane hrvatskih vlasti u Hrvatsku, i da ste se zapravo prijavili u Hrvatskoj 1998. godine kod Modrić Ljilje u Obrovcu? Je li to točno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da, da, točno je.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Da li je točno da ste dobili i određenu pomoć od hrvatskih vlasti u novčanim iznosima?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, nešta jesam dobila.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Ali vi ste ipak izabrali ostatak u... u Srbiji, i ne vratiti se više u vaše rodno selo?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, eto, za to vreme, ovaj, kad nije bilo od toga ništa, onda ne znam da li bi se i vraćala više.

ADVOKAT MIKULIČIĆ – PITANJE: Hvala vam na odgovorima. Ja nemam više daljnih pitanja za vas, gospođo Večerina

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Hvala i vama.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kay, da li je situacija kakva je i bila?

ADVOKAT KAY: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Hedaraly?

TUŽILAC HEDARALY: Ja nemam pitanja, časni Sude, ali bih želeo da odgovorim na pitanje Pretresnog veća od ranije u vezi sa dokaznim predmetom Tužilaštva P480.

SUDIJA ORIE: Da. samo prvo da vidimo da li ima još pitanja za svedokinju.

(Pretresno veće se savetuje)

PRETRESNO VEĆE: ISPITIVANJE

SUDIJA ORIE: Gospođo Večerina, imam jedno pitanje za vas. Vi ste opisali kako ste napustili svoju kuću, kako su vas zaustavili, kako ste završili u podrumu, kako su vas onda izveli, kako vam je naređeno da idete za Knin, i onda ste nam ispričali šta vam se dalje dogodilo. Da li ste i u jednom trenutku tih dešavanja smatrali da bi bilo bolje da se vratite kući, bilo u podrumu ili kasnije u Kninu ili...

SVEDOKINJA VEČERINA: Mislim... ja bi, ali zbog mojih ćerki, bezbjednosti, one... one za to ne, nisu bile.

SUDIJA ORIE: Možete li nam reći, kada ste tokom tih događaja razmatrali mogućnost povratka kući?

SVEDOKINJA VEČERINA: Pa, ovaj... ovaj, 1998. godine sam prvi put išla u... početkom jedanaestog mjeseca u Hrvatsku. A 'amo sam u međuvremenu sve obišla, Beograd i međunarodne sve... tražeći.

SUDIJA ORIE: Vi sada govorite o kasnijoj fazi. Dozvolite da vas vratim na trenutak kada vam je naređeno da izađete iz podruma i da idete u Knin. Da li ste u tom trenutku smatrali da imate izbor da... da odete u neko drugo mesto izuzev Knina?

SVEDOKINJA VEČERINA: Ha, nemamo izbora, nego... tu je vojska, ovaj... i šta nam ona naredi. Nemamo mi izbora drugog.

SUDIJA ORIE: Da ste u to vreme imali mogućnost da se vratite svojoj kući, da li bi razmotrili tu mogućnost?

SVEDOKINJA VEČERINA: A, mogućnosti nije bilo.

SUDIJA ORIE: Ja to razumem, ali da ste imali mogućnost izbora, da li biste takođe otišli u Knin ili biste otišli na neko drugo mesto, da ste mogli da birate?

SVEDOKINJA VEČERINA: Ne, mi, mi nismo... mi, nami nije bilo do biranja, nego kako nam oni naredi.

SUDIJA ORIE: Da. Da li to znači, ukoliko vam oni ne bi naredili da idete u Knin, da biste otišli negde drugde?

SVEDOKINJA VEČERINA: A kud drugo? Oni su nam naredili: "Ajte za Knin." Vojska nas je uputila za Knin.

SUDIJA ORIE: Na primer, da ste imali izbor da se vratite kući, da li biste se vratili kući ili biste otišli u Knin?

SVEDOKINJA VEČERINA: E, da je bilo prilika, ovaj... vratili bi se, al' kad nije bilo mogućnosti da se vratimo.

SUDIJA ORIE: A kada ste kasnije otišli iz Knina u Zadar, da li ste takođe imali osećaj da nemate nikakvog izbora, već da morate da uradite ono što vam je rečeno da uradite, ili ste u tom trenutku smatrali da imate neki izbor?

SVEDOKINJA VEČERINA: Ništa nismo smatrali. Jednoga jutra, deveti, čini mi se, osmoga, došli su i rekli su - opština Benkovac i Obrovac ide za Zadar. I onda, tu nas je, autobus doša', kupio, i otišli smo.

SUDIJA ORIE: I na kraju ste otišli. Napustili ste Hrvatsku. Da li ste u to vreme imali osećaj da imate izbor i da ostanete u Hrvatskoj ili da odete iz zemlje?

SVEDOKINJA VEČERINA: Pa pitali su nas, stvarno su nas pitali da li neko želi ostati. Al' vrlo mali broj je osta'. Neki su ostali, al' vrlo mali broj.

SUDIJA ORIE: Da li sam vas dobro razumeo, da ste vi smatrali da nemate nikakvog izbora, sve do trenutka dok niste bili u Zadru, a onda u tom trenutku ste imali taj izbor da li da se vratite kući ili da napustite zemlju?

SVEDOKINJA VEČERINA: Da. U onu treću salu, kad su nas skupili sve zajedno iz smještaja, onda su pitali ko želi da oстане – da oстане. Onda neki su se opredjelili, nešta malo, vrlo malo, i ostali su.

SUDIJA ORIE: Da li ste vi razgovarali sa drugim ljudima koji su bili prisutni u tom trenutku, zašto ste vi ili zašto su oni odabrali da ostanu ili da idu?

SVEDOKINJA VEČERINA: Ne znam, nisam razgovarala sa njima. Tako su rekli – da će ostati.

SUDIJA ORIE: Da li sam dobro razumeo iz jednog od vaših ranijih odgovora da ste vi o tome razgovarali sa vašim ćerkama?

SVEDOKINJA VEČERINA: Ma, ćerke mi, ovaj... za to nisu bile, i onda, što da radim i ja.

SUDIJA ORIE: Da. Da vaše ćerke nisu bile tamo, da ste bili samo vi, da li biste vi onda odabrali...

SVEDOKINJA VEČERINA: Mislim, zato nisu bile...

SUDIJA ORIE: Da, ja razumem to. Ali, da one nisu tamo bile, da li biste vi lično odabrali, nemojte razmišljati o onome što su vaše ćerke želele, da li biste vi radije ostali ili otišli? Da ste bili sami, da tako kažem?

SVEDOKINJA VEČERINA: Pa, možda bi ostala, ali zbog ćerki nisam. Krenula sam i ja s njima.

SUDIJA ORIE: A možete li da nam kažete zbog čega su vaše ćerke želele da odu?

SVEDOKINJA VEČERINA: Pa, tako su željele, što su preživile to... sve što se dogodilo.

SUDIJA ORIE: Šta ste mislili pod tim: "Što su preživile to... sve što se dogodilo"? Da li su to ratni uslovi, ili konkretnije to što vaš sin više nije bio s vama, ili neke druge stvari?

SVEDOKINJA VEČERINA: Pa na to baš, baš na to.

SUDIJA ORIE: Mislite na rat i na to što je vaš sin nestao?

SVEDOKINJA VEČERINA: Da.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

SVEDOKINJA VEČERINA: Nestao je sin, a i... onda i ćerkama mi je budućnost oduzeta.

SUDIJA ORIE: Da. Sada, u odgovoru na jedno ranije pitanje koje vam je postavio gospodin Mikuličić, vi ste rekli da ste dobili nešto od hrvatske Vlade. Možete li da nam kažete šta ste tačno dobili, kada i zbog čega? Prvo, šta ste dobili?

SVEDOKINJA VEČERINA: Pa, znate kako. Ja sam tamo, ovaj... 2000. i 1999. godine, ovaj... tamo sam tragala za mojim sinom, slala sam poruke u Vladu, u... kod predsjednika, Knin... svuđe sam išla za to vrijeme i da... mislila sam da bi ostala... da bi se vratila. Uvijek je bilo nade da možda... postoji živ, sve do... do 2003. godine. I tako sam želila da... da bi se vratila.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Gospođo Večerina, to su bila moja pitanja. Da li su pitanja Pretnog veća pokrenula bilo kakvu potrebu za dodatnim pitanjima?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, samo ukratko.

SUDIJA ORIE: Da. Gospodin Kehoe će vam postaviti još nekoliko pitanja.

DODATNO UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo Večerina, vrlo, vrlo kratko. Kada ste bili u Zadru, rekli ste nam da su rođaci dolazili po neke ljude i da je njima bilo dozvoljeno da odu. Njima je bilo dozvoljeno da odu jer su rođaci garantovali za te ljude da su hrvatski državljani. Je li to tačno?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi gospođo, da li ste imali...

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa sigurno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE:... da li ste imali hrvatske papire u to vreme?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, nisam imala papire, ali... u to vreme dok smo bili tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste ikad pokušali da dobijete hrvatska dokumenta?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa pokušala sam 1989. godine... 1999. godine... 1998. godine, zapravo. Ovaj, otišla sam najprvi put šesti... čini mi se jedanaestog mjeseca. Ne znam baš tačno, tako nešto.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A gde ste išli da biste to dobili, gospođo?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, išla sam u Beograd, u...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, kada ste bili u Kninu ili u Zadru, da li ste tada pokušali da dobijete hrvatske papire na tim lokacijama?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Ništa, ništa. O tome nam nije niko govorio.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospođo, kada ste napustili vaše selo 5. avgusta i kada ste krenuli prema Bosni, vi ste išli za Srbiju, zar ne?

SVEDOKINJA VEČERINA – ODGOVOR: Pa, išli smo tako ovaj, prema Srbu. Tako... tako nam je rečeno. I ovaj... ali... nismo imali prevoza, i eto tako smo u putu naišli na prevoz, na nesreću našu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ko vam je rekao da idete u Srb, gospođo?

TUŽILAC HEDARALY: Časni Sude, možda sam nešto propustio, ali ne vidim kako ovo proizilazi iz pitanja Pretresnog veća?

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, hteo sam da se nadovežem na neka od vaših pitanja vezano za njen izbor dok je bila u Zadru i Kninu.

SUDIJA ORIE: Da, ali to onda ne otvara put da istražujete sve izbore koje je ona u životu napravila.

ADVOKAT KEHOE: Razumem.

SUDIJA ORIE: O nekoliko stvari.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da. Da li ima još dodatnih pitanja?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude. Ovo je sasvim dovoljno.

SUDIJA ORIE: Gospođo Večerina, ovim je vaše svedočenje završeno u ovoj sudnici. Pretresno veće razume da vama možda nije bilo lako da se ponovo prisećate tog vremena i da nam govorite o tim događajima. Pretresno veće vam se veoma zahvaljuje što ste došli i odgovarali na pitanja koja su vam postavljali i Odbrana i Tužilaštvo i Pretresno veće. Hvala vam puno. Nadam se da ćete stići uskoro bezbedno kući.

SVEDOKINJA VEČERINA: Hvala i vama.

SUDIJA ORIE: Sada možemo završiti sa video vezom sa Beogradom.

(završen je iskaz svedoka video linkom)

SUDIJA ORIE: Da li postoji još neko pitanje u ovom trenutku? Mi za danas više nemamo svedoka, a koliko sam razumeo ni sutra?

TUŽILAC HEDARALY: To je tačno, časni Sude. Ako mi časni Sud dopušta, mogu vam nešto reći o dokaznom predmetu Tužilaštva P480 za koji je Pretresno veće ranije pitalo?

SUDIJA ORIE: Izvolite.

TUŽILAC HEDARALY: Radi se o dokumentu koji je dobijen od hrvatske Vlade kao odgovor na zahtev Tužilaštva za pomoć, i pridodat je izveštaju koji je takođe označen za identifikaciju kao P484. Tako da su i P480 i P484 deo dokumenata ponuđenih na usvajanje prilikom svedočenja ambasadora Galbraitha, i odatle smo mi dobili naše informacije, i ja dakle još jednom tražim da se to uvrsti u spis, iako to svedokinja nije identifikovala, ali je to deo iskaza svedokinje, gde je govorila o tome da je postojao jedan sličan letak sa sličnom informacijom.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ja shvatam da Tužilaštvo nastoji da to uvede u dokaze, ali svedokinja to i dalje ne prepoznaje. Ako je to označeno za identifikaciju kada je svedočio ambasador Galbright, ja se iskreno ne sećam kakva se rasprava vodila u to vreme. I pre nego što iznesen svoj konačan stav o dokumentu, a časni Sud ga nije prihvatio u dokazne predmete, već je samo obeležen za identifikaciju, ja bih želeo mogućnost da prvo pogledam o čemu se tada govorilo, i onda ću vas obavestiti kakav je naš stav. Ali kada je reč o ovoj svedokinji, nema nikakve osnove za taj dokument. To bi bila ukratko suština o tom pitanju.

SUDIJA ORIE: Da. Postoji li ikakva mogućnost da sa gospodinom Hedaralyjem nastavite razgovore o tome šta biste vi mogli da prihvatite o onome što smo upravo čuli o poreklu dokumenta, i da onda vidite da li će to promeniti vaš stav?

ADVOKAT KEHOE: Svakako, časni Sude. To je sve što i ja tražim - da se vratimo i ponovo vidimo po tom pitanju o čemu se govorilo kada je dokument označen za identifikaciju, i možda onda možemo da dođemo do rešenja. ali ja to ne mogu da prihvatim na osnovu ne samo iskaza svedokinje, već i onoga što je rekla u svojoj izjavi svedoka.

SUDIJA ORIE: Svakako, to je njoj bilo pokazano i ona je govorila o tome, ali da ne govorimo u ovom trenutku više o tome. Vi ćete imati priliku da dalje razmotrite to pitanje i da pregledate šta

se dogodilo sa P484 i P480 i da dalje razgovarate sa gospodinom Hedaralyjem. Kada to možemo da očekujemo? Da li će to biti pre letnje pauze? Da li bi bilo fer da...

ADVOKAT KEHOE: U ponedjeljak, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ponedjeljak?

ADVOKAT KEHOE: Da.

SUDIJA ORIE: Onda ćemo od vas čuti...

ADVOKAT KEHOE: Ponedjeljak, sigurno.

SUDIJA ORIE: Ponedjeljak. Kada govorimo o dokaznim predmetima označenim za identifikaciju, molim da se za sledeću nedelju strane pripreme za dosta dugi popis dokaznih predmeta označenih za identifikaciju koje imamo u ovom trenutku. Imaćemo sastanak sa stranama kada su u pitanju tehničke svari, i možda bi na tom sastanku moglo da se govori i o dokumentima koji se uvrstavaju bez svedoka. Ovo je kako biste imali informaciju. Ali u svakom slučaju, nastojaćemo da rešimo pitanje te dugačke liste dokaznih predmeta označenih za identifikaciju tokom sledeće nedelje. Pre nego što završimo sa radom, želeo bih da pročitam obrazloženje odluke Pretresnog veća po zahtevu Tužilaštva da se svedočenje odvija putem video linka i o argumentima po Pravilu 92 ter u vezi sa izjavom svedoka 172, koja je podneta 8. jula ove godine. Odluka kojom je delimično odobren zahtev da svedok 172 svedoči putem video linka doneta je 10. jula 2008. godine. Stranica transkripta je broj 6288. Pretresno veće odlaže onaj deo zahteva koji se odnosi na uvrštenje izjave svedoka po Pravilu 92 ter za ono vreme kada će taj svedok svedočiti. U početku se očekivalo da će svedok 172 svedočiti 18. jula 2008. godine. Međutim, u svetlu nedavnih događaja, malo je verovatno da će svedočiti tog dana, dakle sutra. Odbrane Čermaka i Markača u svojim odgovorima dostavljenim 9. i 10. jula 2008. godine nisu se usprotivili zahtevu. U svom odgovoru od 10. jula, Odbrana Gotovine nije se usprotivila uvrštenju izjave po Pravilu 92 ter, ali se usprotivila zahtevu za svedočenjem putem video linka. Prema Pravilu 81 bis Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ, Pretresno veće može da odluči da se zasedanje odvija putem video linka, ukoliko je to u skladu sa interesima pravde. Kao što je ovo Pretresno veće već ranije istaklo, standard Pravila 81 bis ispunjen je ukoliko neki svedok ne može da dođe pred MKSJ, ukoliko je iskaz dovoljno važan, i da bi bilo nepravedno prema onoj strani koja zahteva video link, da se postupak nastavi bez njega, i ukoliko se video linkom neće nauditi pravu optuženog da se suoči sa svedokom. Tužilaštvo tvrdi da svedok ne može da dođe u Hag zbog srčanih problema. Odbrana Gotovine odgovorila je da je od dokaznog postupka Tužilaštva ostalo još najmanje 4 do 6 meseci i da bi Pretresno veće trebalo da pričeka i da vidi hoće li se zdravlje ovog svedoka poboljšati. Prema zdravstvenom uverenju koje je Tužilaštvo priložilo uz podnesak, svedok 172 trebalo bi da izbegava stresne situacije i putovanja avionom. Prema tome, Pretresno veće se uverilo da svedok nije u stanju da se pojavi pred MKSJ. Pregledavši izjavu svedoka koju je on dao 2007. godine, Pretresno veće je prihvatilo da je taj iskaz dovoljno važan i da bi bilo nepravedno prema Tužilaštvu da vodi postupak bez toga. Tužilaštvo tvrdi da saslušanje svedoka 172 putem video linka ne bi bilo

nešto što bi naškodilo pravu optuženog da se suoči sa svedokom. Odbrana Gotovine odgovorila je da je tokom nedavnog svedočenja Pretresno veće dobilo informaciju da se svedok ponašao na jedan određen način i da se očekuje da svedok to negira. Uputili su Pretresno veće da bi zbog toga trebalo uživo da preispita verodostojnost svedoka. Pretresno veće smatra da je pretpostavka Odbrane Gotovine da će biti kontradikcije u iskazima ovog svedoka pred Pretresnim većem i u izjavama koje Pretresno veće već ima pred sobom na neki način nagađanje. Ali čak i ukoliko ovaj svedok bude davao pred Pretresnim većem kontradiktorne izjave, imajući u vidu okolnosti, a posebno zdravstveno stanje ovog svedoka, Pretresno veće smatra da prigovor Odbrane Gotovine nema toliku težinu da bi moglo da se opravda odgađanje svedočenja ovog svedoka ili odbijanje zahteva da on svedoči putem video linka. Odbrana Gotovine imaće dovoljno mogućnosti da unakrsno ispita svedoka, između ostalog i o onim aspektima iskaza koje su naveli u prigovoru. Zato je Pretresno veće zaključilo da pravo Odbrane Gotovine da se suoči sa svedokom nije prekršeno. Iz gore navedenih razloga, Pretresno veće je ustanovilo da je u interesu pravde da svedočenje svedoka 172 sasluša putem video linka i odobrava podnesak Tužilaštva. Ovim je završeno obrazloženje Pretresnog veća o razlozima odluke da se svedok 172 sasluša putem video linka. Sutra neće biti saslušanja novog svedoka, iako je po rasporedu bilo planirano. Međutim, sutra, u petak, 18. jula, u sudnici broj 3, u 14.15 časova imamo raspravu o podnescima, i do tada prekidamo sa radom.

Sednica je završena u 16.48 h

Nastavlja se u petak, 18. aprila 2008. godine u 14.15 h.

